

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**КАФЕДРА СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
КАФЕДРА ДИТЯЧИХ ХВОРОБ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**У МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ
(НЕМЕДИЧНІ ПРОБЛЕМИ В МЕДИЦИНІ)»**

28-29 ЛЮТОГО 2024 РОКУ

м. Запоріжжя

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**КАФЕДРА СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
КАФЕДРА ДИТЯЧИХ ХВОРОБ**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
V МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ
(НЕМЕДИЧНІ ПРОБЛЕМИ В МЕДИЦИНІ)»**

28-29 лютого 2024 року

м. Запоріжжя

УДК 614.253
С69

Редколегія:

Л.М. Боярська – завідувач кафедри дитячих хвороб ЗДМФУ, кандидат медичних наук, професор;

І.Г. Утюж – завідувач кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ, доктор філософських наук, професор;

Ю.В. Котлова – кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячих хвороб ЗДМФУ;

Д.П. Сенетий – доктор філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ;

Н.В. Спиця – кандидат філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ;

Ю.О. Іріоглу – кандидат історичних наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ.

С-69 Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині): зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції (28-29 лютого 2024 року). – Запоріжжя: ЗДМФУ, 2024. – 312 с.

Автори матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наданої у доповідях інформації й точність наведених цитат. Точка зору автора не завжди може співпадати з позицією редколегії.

<i>Андрюкайтене Р., Воронкова В.Г., Череп А.В.</i> ЦИФРОВІЗАЦІЯ МЕДИЦИНИ В КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ (ЄС).....	275
<i>Білай І.М., Білай А.І.</i> СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКА КОНЦЕПЦІЯ ВІДПОВІДАЛЬНОГО САМОЛКУВАННЯ.....	277
<i>Павленко Н.В.</i> ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА ЛЮДСТВО.....	278
<i>Бурашнікова О.С.</i> ПОДАТКОВА СИСТЕМА МЕДИЧНОЇ ГАЛУЗІ В КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.....	279
<i>Ведмедєв Є.С.</i> МАЙБУТНЄ МЕДИЦИНИ: СОЦІАЛЬНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ.....	281
<i>Візір В.А. Демідєнко О.В., Садошов А.С., Приходько І.Б.</i> ПОТЕНЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЧАТ-БОТУ ЗІ ШТУЧНИМ ІНТЕЛЕКТОМ СНАТГРТ ПРИ ВИКЛАДАННІ КЛІНІЧНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	283
<i>Грамчук М.О.</i> ГЛОБАЛЬНА ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ МЕДИЦИНИ ЯК ГОЛОВНА ТЕНДЕНЦІЯ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОГО МІСТА.....	284
<i>Додошов Д.Р.</i> ДЕРЖАВА ТА МЕНТАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ.....	286
<i>Козловець М. А.</i> НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ І ПИТАННЯ БЕЗПЕКИ ЛЮДИНИ.....	287
<i>Коломоєць І.В.</i> ВПЛИВ МЕДИЧНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ НА ЦИФРОВІЗАЦІЮ МЕДИЦИНИ У КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ.....	290
<i>Костенко С.В.</i> ЦИФРОВА УПРАВЛІНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ В СФЕРІ МЕДИЧНИХ УСТАНОВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ.....	292
<i>Крупа А.Г.</i> ВПЛИВ ІКТ НА РОЗВИТОК ЦИФРОВІЗАЦІЇ МЕДИЦИНИ.....	295
<i>Мар'єнко В.Ю.</i> ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА РОЗВИТОК ОРГАНІЗАЦІЙ МЕДИЧНИХ УСТАНОВ.....	297
<i>Нікітенко В.О.</i> ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ТА ТЕХНОЛОГІЇ В МЕДИЦИНІ.....	299
<i>Подкупко Т.Л., Юрченко І.С.</i> ПРИВЕРНЕННЯ УВАГИ ПАЦІЄНТІВ КРЕАТИВНОЮ РЕКЛАМОЮ.....	301
<i>Рудько Н.П., Іванченко Д.Г., Крісанова Н.В.</i> ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПРОГРЕС ТА ЙОГО ВПЛИВ НА МЕДИЦИНУ МАЙБУТНЬОГО.....	303
<i>Слюсарь М.Ю.</i> ВИКОРИСТАННЯ МЕРЕЖЕВИХ ПЛАТФОРМ ДЛЯ РОЗВИТКУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У МЕДИЦИНІ.....	304
<i>Трашков В.Д.</i> БІОФАРМАЦЕВТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ: ВПЛИВ ТА ЗАСТОСУВАННЯ У ВИРОБНИЦТВІ ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ.....	306
<i>Троценко О.В.</i> КУЛЬТУРОЛОГІЧНІ ТА МИСТЕЦТВОЗНАВЧІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ В УКРАЇНСЬКИХ ЗВО.....	308
<i>Уварова О.О., Пастухов О.О.</i> ПОТЕНЦІАЛ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ ТА АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ.....	311

ПОТЕНЦІАЛ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ ТА АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

*Уварова Олена Олександрівна, к.і.н., доцент,
доцент кафедри суспільних наук,
Пастухов Олександр Олександрович,
здобувач 3 курсу медичного факультету № 1,
Одеський національний медичний університет*

Початок XXI ст. характеризується розвитком додаткової реальності та автоматизації складних процесів за допомогою використання алгоритмів машинного навчання та, як наслідок, штучного інтелекту. Зростає рівень використання та популярності телемедицини [4]. За умов дефіциту медичних кадрів це можливість не тільки збільшити ефективність надання медичних послуг [1], а ще й компенсувати втрати та знизити тиск на економічну сферу. Але нові технології, особливо пов'язані з нейромережами, з'являються щодня та ще не пройшли перевірку часом. Така ситуація вимагає наявності фахівців високої кваліфікації для роботи з програмним забезпеченням. За відсутності такої умови технологія штучного інтелекту буде видавати бажані факти за дійсні, та, маючи статистичні проблеми між кореляцією та причинами у дослідженнях, ризик отримання ненадійних даних збільшується, що є дуже критичним при наданні медичних послуг. Проблемною може стати і ситуація збереження персональних даних [7].

Зараз, найпопулярнішим сервісом штучного інтелекту серед українців є "Chat GPT" [3], але точність результату отриманих даних залежить від коректності формування запиту, а результат не завжди є істинним [10]. Одночасно з цим більше 76 % українців довіряють цій технології [2], але більшість немає профільної освіти чи певних курсів щодо праці зі штучним інтелектом. Та тим не менш, у штучного інтелекту є потенціал використання в медичній сфері для навчання і наукових досліджень.

Важливим у застосуванні штучного інтелекту є зниження навантаження на систему охорони здоров'я через делегування обробки статистичних даних та точнішу кореляцію між ними [8]. Це, в свою чергу, уточнює діагноз в клінічній практиці лікаря, результати наукових досліджень у медицині та, навіть, може взяти на себе навантаження рутинних завдань працівників закладів освіти, вивільнивши більше часу для безпосередньо освітнього процесу. Перевагою правильного шляху застосування штучного інтелекту є підвищена об'єктивність оцінювання здобувачів вищої медичної освіти. Різні методи дослідження з використанням нейромереж можуть допомогти аналізувати точність виконання алгоритмів практичних навичок на таких екзаменах як ОСКІ, навіть за відеозаписом, що вирішує багато спірних питань щодо оцінювання.

Здобувачі вищої медичної освіти проходять невеличкий курс щодо комп'ютерної інформатики та вибіркової дисципліни, але цього недостатньо для повноцінної роботи з цією технологією, щоб підтримувати конкурентоспроможність на світовій арені. Для цього фахівцю потрібно знати декілька мов програмування та вміти використовувати алгоритм заради машинного навчання [9], особливо, коли це торкається отримання точних даних, наприклад, при медичних дослідженнях. Щоб збільшити інформаційну грамотність та ефективність використання програмного забезпечення на основі нейромереж, треба ввести до базової програми вищої медичної освіти дисципліни для отримання навиків програмування та аналізу даних у медичних дослідженнях. Для успішного оволодіння технологіями штучного інтелекту будуть корисними методично-консультативні заходи (тренінги, майстер-класи, вебінари), організовані закладами освіти або іншими установами. Важливим є правильне впровадження нових технологій та підвищення інформаційної грамотності населення. Зараз, в Україні ще не використаний потенціал штучного інтелекту у сфері охорони здоров'я [1], тому треба звертати увагу на проблеми, які можуть виникнути, та своєчасно попередити їх.

Переваги, які несе штучний інтелект для викладача, це: можливість створення індивідуальних завдань, швидкий аналіз оцінювання, укладання планів, розробка завдань. Здобувачі, у свою чергу, можуть використовувати його задля можливості адаптації під свій темп навчання, у тому числі, за допомогою електронного тьютора. Університетські підрозділи можуть за його допомогою проводити статистичні підрахунки, укладати плани, розклади. Продуктивним він є у наукових дослідженнях з великими емпіричними базами і вже показує здатність визначати ризики захворювань. Найпростішим завданням стане бібліографічний пошук.

Впровадження цієї технології в освітню сферу потребує і певного програмного забезпечення, і належного рівного знань, проте важливим питанням є доброчесність використання штучного інтелекту заради запобігання фальсифікації даних досліджень та результатів освіти [5]. Нові технології - це нові можливості, але супутнє технічно-правове регулювання потрібно для

розвитку їх у правильному напрямку. Здобувачі мають використовувати штучний інтелект для навчання і досліджень, а не замінювати ним навчання. Академічною та викладацькою спільнотами ставляться питання можливості задіяння штучного інтелекту у виробленні, так скажімо, свого інтелектуального продукту – який обсяг участі технологій не завадить вважати написаний реферат, наукове відкриття, опублікований підручник тощо своїм авторським. На сьогодні це виклик, на який необхідно надати зважену відповідь.

Грамотне використання штучного інтелекту в медичній практиці підвищило точність діагнозу більше ніж на 90 % [11], що знижує значимість людського фактору лікаря у повсякденній практиці. Але не всі категорії пацієнтів згодні до лікування та діагнозу, який був отриманий за допомогою штучного інтелекту [6]. Для медичної сфери важливим є емоційний контакт, а в багатьох випадках – швидкість реакції. Сподівання, що технології будуть завжди поряд з лікарем, а уявлення, що це допоможе у наданні медичної допомоги, можуть створювати у здобувачів-медиків хибні сподівання поклатися на гаджет, який видасть правильну відповідь. За невідкладного стану лікар має швидко приймати рішення, тому особисті знання і навички набагато важливіші, а от здобувати їх, звичайно, можна і за допомогою штучного інтелекту. Медицина – сфера етична, правильна комунікація – її особливість, тому необхідно пам'ятати, що штучний інтелект не завжди може врахувати особливості культурні, релігійні, ментальні. Окрім того, пацієнти бажають лікуватись у реального лікаря, ніж у програмного обладнання, що обумовлює необхідність особистої комунікації.

Зрозуміло, що технології розвиваються, і в умовному завтра ми будемо ставити нові питання. Але вже сьогодні необхідно вирішувати наявні завдання.

Список використаних джерел

1. Висоцький А. А., Суріков О. О., Василюк-Зайцева С. В. Розвиток штучного інтелекту в сучасній медицині. *Український медичний часопис*. 2023. № 2 (154) – III/IV. Режим доступу: <https://umj.com.ua/uk/publikatsia-241221-rozvitok-shtuchnogo-intelektu-v-suchasnij-meditsini>
2. I vabity, i strashyt: rik bumu dovkola III [Дослідження Kantar Україна]. Режим доступу: <https://www.kantar.com/ua/inspiration/consumers/ai-in-ukraine>
3. Результати всеукраїнського дослідження про перспективи ШІ в загальній середній освіті [Новини МОН України]. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/rezultati-vseukrayinskogo-doslidzhennya-pro-perspektivi-shi-v-zagalnij-serednij-osviti>
4. Як розвивається телемедицина в Україні: підсумки й плани на 2024 рік [Новини МОЗ України]. Режим доступу: <https://moz.gov.ua/article/news/jak-rozvivaetsja-telemedicina-v-ukraini-pidsumki-j-plani-na-2024-rik>
5. Elali F. R., Rachid L. N. AI-generated research paper fabrication and plagiarism in the scientific community. *Patterns*. 2023. Vol. 4, № 3. Режим доступу: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2666389923000430>
6. Ikkataia Y. et al. Octagon measurement: public attitudes toward AI ethics. *International Journal of Human-Computer Interaction*. 2022. Vol. 38(5). Режим доступу: <https://doi.org/10.1080/10447318.2021.2009669>
7. Khan B. et al. Drawbacks of Artificial Intelligence and Their Potential Solutions in the Healthcare Sector. *Biomed Mater Devices*. 2023. Feb. Режим доступу: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC9908503/>
8. Mir M. M. et al. Application of Artificial Intelligence in Medical Education: Current Scenario and Future Perspectives. *J Adv Med Educ Prof*. 2023. Vol. 11, № 3. P. 133-140.
9. Morton C. E. et al. Computer Programming: Should Medical Students Be Learning It. *JMIR Med Educ*. 2019. № 5(1). Режим доступу: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6450476/#:~:text=Conclusions,health%20care%20deliver%20and%20research>
10. Rozear H., Park S. ChatGPT and Fake Citations. Режим доступу: <https://blogs.library.duke.edu/blog/2023/03/09/chatgpt-and-fake-citations/>
11. Zeltzer D. et al. Diagnostic Accuracy of Artificial Intelligence in Virtual Primary Care. *Mayo Clinic Proceedings: Digital Health*. 2023. Vol. 1, № 4. P. 616-618.